

پیوست شماره (۱) دستورالعمل اصلاحی نحوه اداره جلسات شوراهای استانی گفت و گوی دولت و بخش خصوصی

شناسه	رویه اجرایی	تاریخ: ۱۴۰۳/۱۰/۱۲
عنوان موضوع	بحث و تبادل نظر در خصوص اختلاف نظر سازمان امور مالیاتی و اداره کل راهداری و حمل و نقل جاده ای با موضوع معافیت شرکتهای حمل و نقل از پرداخت مالیات بر ارزش افزوده (موضوع بند ۱۳ از بخش ب ماده ۹ قانون ارزش افزوده مصوب ۱۴۰۰	
مرجع طرح موضوع	انجمن صنفی کارفرمایان شرکت ها و موسسات حمل و نقل داخلی خراسان شمالی	
شرح موضوع	از سال ۱۴۰۰ تاکنون شرکت های حمل و نقل جاده ای براساس بخشنامه های ابلاغی سازمان راهداری و حمل و نقل جاده ای، مالیات بر ارزش افزوده بابت صدور بارنامه را دریافت نکرده اند؛ به نظر می رسد اخذ یکباره این مبلغ از شرکت های یاد شده این شرکت ها را با مشکلات عدیده ای مواجه کند. ضمن اینکه اخذ همزمان عوارض جاده ای ۹ درصدی که با توجه به حذف مالیات بر ارزش افزوده توسط شورای اقتصاد وضع شده است و اخذ مالیات مزبور می تواند اثرات تورمی به سزایی در سطح جامعه داشته باشد. در همین زمینه، وحید ماجد، سرپرست معاونت سیاست گذاری و راهبردی اقتصادی وزارت امور اقتصادی و دارایی در نامه ای خطاب به رئیس کل سازمان امور مالیاتی با موضوع موضوع بررسی درخواست واصله از دبیرخانه شورای گفت و گوی استان سمنان مبنی بر ابهام در خصوص معافیت شرکت های حمل و نقل از پرداخت مالیات بر ارزش افزوده (موضوع جزء ۱۳) بند (ب) ماده ۹ قانون مالیات بر ارزش افزوده مصوب ۱۴۰۰ نوشته است که ۲۶ شهریور ماه جلسه ای در مرکز ملی مطالعات پایش و بهبود محیط کسب و کار این معاونت با حضور نمایندگان آن سازمان سازمان راهداری و حمل و نقل جاده ای و شورای گفت و گوی دولت و بخش خصوصی یا موضوع «اختلاف نظر سازمان امور مالیاتی و سازمان راهداری و حمل و نقل جاده ای در مورد معافیت شرکت های حمل و نقل از پرداخت مالیات بر ارزش افزوده موضوع جزء (۱۳) بند (ب) ماده (۹) معافیت های قانون مالیات بر ارزش افزوده مصوب ۱۴۰۰» برگزار و نکاتی به شرح ذیل مطرح شده است: -به استناد ماده مذکور خدمات حمل و نقل (اعم از بار و مسافر درون و برون شهری و بین المللی جاده ای، ریلی و دریایی از پرداخت مالیات بر ارزش افزوده معاف هستند. پس از ابلاغ این قانون سازمان راهداری و حمل و نقل جاده ای طی نامه شماره ۱۴۲۳۸۱۷۱ مورخ ۲۱/۹/۱۴۰۰، شرکت های حمل و نقل را از دریافت هرگونه وجه بابت ارزش افزوده معاف کرده و با توجه به این معافیت عوارض حمل و نقل نیز هم زمان از ۴ درصد به ۹ درصد افزایش یافته است؛ -سازمان امور مالیاتی صرفاً حمل و نقل را مشمول معافیت دانسته و هزینه های جانبی نظیر بارنامه بیمه و ... را مشمول معافیت ندانسته است؛	

-این موضوع در دیوان عدالت اداری نیز عنوان شده است به موجب اصل (۵۱) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران هرگونه اعطای معافیت و یا مشوق مالیاتی باید براساس صراحت قانونی صورت پذیرد و در قانون ذکر شده صرفاً ارائه خدمات حمل و نقل اعم از یار و مسافر درون و برون شهری و بین المللی جاده ای و ریلی و دریایی مشمول معافیت ارزش افزوده گردیده و خدمات جانبی آنها مربوط به این امور مورد معافیت صریح واقع نگردیده است؛ -طبق استفساریه کمیسیون عمران مجلس شورای اسلامی طی نامه شماره ۱۲۳۴۰۳/۵۲ د مورخ ۰۵/۰۳/۱۴۰۳، و استفساریه معاونت قوانین مجلس شورای اسلامی به شماره ۹۷۳۴ مورخ ۲۴/۰۲/۱۴۰۳ صدور بارنامه را از خدمات حمل و نقل و مشمول معافیت جزء (۱۳) بند (ب) ماده (۹) معافیت های قانون مالیات بر ارزش افزوده دانسته است. -بنا به نظر سازمان راهداری و حمل و نقل جاده ای بدون صدور بارنامه امکان هیچ گونه حمل و نقل به صورت قانونی وجود نداشته و بارنامه جزء لاینفک حمل و نقل بوده و از هزینه های جانبی نمی باشد. در واقع بارنامه صرفاً سند قانونی حمل کالا می باشد و تمام خدمات حمل و نقل متکی به آن است. همچنین طبق بخشنامه های شماره ۳/۷۵/۵۳۶۴۲ مورخ ۱۵/۰۴/۱۴۰۰ شماره ۱/۷۴/۸۵۶۱۵ مورخ ۳۱/۵/۱۴۰۱، سازمان راهداری و حمل و نقل جاده ای اخذ مالیات بر ارزش افزوده توسط شرکت های حمل و نقل را تخلف و مشمول جریمه شمرده است. با توجه به اینکه بر اساس نکات مطرح شده در جلسه طی این مدت از سال ۱۴۰۰ تاکنون شرکت های حمل و نقل جاده ای براساس بخشنامه های ابلاغی سازمان راهداری و حمل و نقل جاده ای مالیات بر ارزش افزوده بابت صدور بارنامه را دریافت نکرده اند؛ به نظر می رسد اخذ یکباره این مبلغ از شرکت های یاد شده این شرکت ها را با مشکلات عدیده ای مواجه کند. ضمن اینکه اخذ همزمان عوارض جاده ای ۹ درصدی که با توجه به حذف مالیات بر ارزش افزوده توسط شورای اقتصاد وضع شده است و اخذ مالیات مزبور می تواند اثرات تورمی به سزایی در سطح جامعه داشته باشد. لذا خواهشمند است دستور، فرمایید با عنایت به موارد فوق الذکر و ابهام موجود در قانون موصوف و تفاسیر متعدد از آن توسط مراجع قانونی موضوع مورد بررسی قرار گرفته و نظر کارشناسی آن سازمان در خصوص پیشنهاد شورای گفت و گوی دولت و بخش خصوصی به این مرکز اعلام گردد.	
ابهامات اجرای این ماده قانونی باعث شده است که امور مالیاتی در استانها پرونده ی مالیاتی شرکت های حمل و نقل را به جریان ببندازد و در شرایطی که واحدهای تولیدی بزرگ در استان به دلیل ناترازی انرژی تعطیل می باشند و به تناسب آن شرکت های حمل و نقل هم بیکار شده اند ، موضوع ابهام اجرای این قانون توسط متولیان سازمان امور مالیاتی وضعیت کسب و کار را به حالت ورشکستگی می کشاند.	ایرادات و مشکلات مطروحه

جمع‌بندی جلسات
کارشناسی به تاریخ

روز شنبه مورخ ۱۴۰۳/۱۱/۱۳ کمیته کارشناسی شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی به ریاست جناب آقای جاجرمی نائب رئیس محترم اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی بجنورد در محل سالن جلسات اتاق بازرگانی تشکیل گردید.

در ابتدای جلسه جناب آقای جاجرمی با اعلام وضعیت نامطلوب تولید و خدمات گفتند: ناترازی در حوزه انرژی صدمات غیر قابل جبرانی را برای فعالان اقتصادی بوجود آورده است که منجر به تعطیلی و رکود شدید بازار شده است.

ایشان تصریح کردند: داده‌های اعلام شده از سوی انجمن انرژی‌های تجدیدپذیر ایران نشان می‌دهد در تابستان گذشته، ۱۸ هزار مگاوات ناترازی برق، در کشور داشتیم که معادل جمع مصرف برق دو یا سه کشور همسایه ایران است. برای اینکه این میزان کسری برق جبران شود به ۲۰ میلیارد دلار منابع مالی نیاز داریم تا به عدد صفر برسیم؛ اگر رشد مصرف سال آینده برق را در نظر بگیریم که حدود ۵ الی ۷ درصد در سال است، به نقطه صفر خواهیم رسید که این فرض محال است. فعالان این بخش برخورد سلیقه‌ای، عدم تامین به موقع ارز و ثبت سفارش و نبود نهاد رگولاتوری را از موانع توسعه صنعت برق می‌دانند.

در ادامه سرکار خانم محروقی معاون محترم مجامع و شوراهای اتاق بازرگانی با اشاره به دستور جلسه گفتند: به استناد جزء ۱۳ از ب بند ب ماده ۹ قانون ارزش افزوده مصوب (۱۴۰۰) مجلس شورای اسلامی (موضوع معافیت خدمات اشعار می دارد: عرضه کالاها و ارائه خدمات زیر از پرداخت مالیات و عوارض معاف می باشد:

۱۳- خدمات حمل و نقل اعم از بار و مسافر درون و برون شهری و بین‌المللی جاده‌ای، ریلی و دریایی؛ بر این اساس وزارت راه و شهرسازی ضمن مکاتبه برای ادارات کل استانها دریافت هر گونه مالیات بر ارزش افزوده از خدمات حمل و نقل را ممنوع اعلام نموده است که بر اساس آن ادارات استانی موارد را به شرکت‌های حمل و نقل استان ابلاغ و شرکتهای حمل و نقل از دریافت مالیات بر ارزش افزوده خودداری نمودند.

ایشان ادامه دادند: موضوع در تاریخ ۱۴۰۱/۰۲/۰۵ از معاون قوانین مجلس شورای اسلامی نیز استعلام شده که در آن نیز صراحتاً معافیت صدور بارنامه عنوان نشده بود. بر این اساس معاونت حقوقی و فنی سازمان امور مالیاتی کشور طی نامه شماره ۲۱۰/۶۹۱۹۱/د مورخ ۱۴۰۲/۱۰/۰۵ به ادارات کل امور مالیاتی صرفاً خدمات حمل و نقل را مشمول معافیت دانسته و سایر خدمات جانبی نظیر صدور بارنامه را مشمول مالیات دانسته است.

ایشان افزودند: پیگیری‌های انجام شده نهایتاً در تاریخ ۱۴۰۳/۰۲/۲۴ معاون قوانین مجلس صراحتاً اعلام کردند: بارنامه سندی است که بنا بر تقاضای فرستنده توسط متصدی حمل و نقل یا نماینده او صادر می‌شود و بر مالکیت کالا برای دارنده آن، وجود قرارداد حمل و نقل، دریافت کالا توسط متصدی و تعهد وی مبنی بر تسلیم کالا در ازای دریافت آن دلالت می‌کند.

با توجه به اینکه طبق قانون الزام شرکتهای و موسسات حمل و نقل جاده‌ای به استفاده از صورت وضعیت مسافری و بارنامه مصوب ۱۳۶۸، شرکت‌های حمل و نقل برای هر جابجایی مکلف به صدور سند بارنامه می‌باشند که از سوی وزارت راه و شهرسازی در اختیار متصدی حمل و نقل قرار می‌گیرد، صدور بارنامه از لوازم فعالیت متصدی حمل و نقل است و مشمول اطلاق جز ۱۳ بند ب ماده ۹ قانون ارزش افزوده مصوب ۱۴۰۰ می‌باشد.

بر اساس این نظر حقوقی صدور بارنامه از پرداخت ارزش افزوده معاف می‌باشد و لازم است سازمان امور مالیاتی در خصوص اجرایی نمودن آن اقدام نمایند.

جناب آقای جعفر زاده رئیس محترم انجمن صنفی شرکت‌های حمل و نقل جاده‌ای استان با اشاره به وضعیت ناترازی حوزه انرژی بر حوزه خدمات افزودند: براساس عرف معمول امروز مؤدیان مالیاتی نسبت به پرداخت مالیات قطعی شده سال‌های قبل اقدام می‌کنند اما امروز دفاتر صدور بارنامه بدلیل بحران انرژی طی ۱۲ ماه سال فاقد کارکرد هستند.

ایشان افزودند: بنا به دلایل زیر از سال ۱۴۰۰ تاکنون دفاتر شرکت‌های حمل و نقل فاقد کارکرد متناسب با هزینه‌های عمومی اعم از حقوق و دستمزد؛ بیمه تأمین اجتماعی و مالیات و پرداخت اقساط تسهیلات بانکی و سایر هزینه‌ها می‌باشند و عملاً تعطیل شده‌اند:

- ۱- کارخانه سیمان از برق شبکه سراسری و گاز استفاده می کند؛ بدین دلیل در تابستان و زمستان نیمه تعطیل بوده و ظرفیت تولید کمتر از یک سوم حالت عادی است.
- ۲- کارخانه پتروشیمی از شبکه گاز استفاده می کند که در سال های اخیر همواره سه الی شش ماه از سال تعطیل است.
- ۳- شهرک های صنعتی طی ۲ سال گذشته بدلیل قطع برق طی ۴ ماه از سال دچار نقص تولید هستند.
- ۴- در شرایط عادی تولید نیز دفاتر صدور بارنامه نیمه فعال شده اند چون با کاهش تولید پتروشیمی بدلیل بحران انرژی؛ تولیدکنندگان رقیب از کشورهای عربستان و ترکمنستان جایگزین پتروشیمی ایران در کشورهای مقصد صادرات اعم از پاکستان و افغانستان و عراق و چین و هند شده است؛ یعنی عملاً تولید عمده کارخانجات که تولید صادراتی است و عمده بار می باشد به صفر رسیده و به همین دلیل در شرایط عادی نیز امکان فعالیت وجود ندارد.
- در ادامه جناب آقای جاوید مدیریت محترم سرپرستی بانک سپه با اعلام ظرفیت های متعدد بانک سپه اظهار کردند: بانک سپه به عنوان نخستین و بزرگترین بانک ایرانی همسو با سیاست های کلان اقتصادی دولت، حمایت و پشتیبانی از تولید ملی و کمک به رشد و توسعه اقتصاد بومی را در اولویت برنامه های خود قرار داده و طرح های تسهیلاتی متنوعی را در چارچوب بانکداری بدون ربا اجرا و پیاده سازی کرده است.
- ایشان افزودند: دنبال ریزنی ها و عملیاتی سازی بسترهای پولی و بانکی و مذاکرات فنی بانک مرکزی کشورمان، اولین ال سی شبکه بانکی ایران در خارج از کشور توسط بانک سپه در روسیه گشایش یافت که این اقدام پس از "سیاست فشار حداکثری" بی سابقه است.
- ایشان با بیان اینکه این همکاری مشترک و راهگشا، نمایانگر آغاز فصل جدیدی از روابط بانکی ایران با کشورهای خارجی است، ادامه دادند: در واقع این گشایش اعتبار، امکان خرید آسان و اعتباری توسط تجار ایرانی از کشور روسیه را فراهم کرده که در تسهیل واردات به کشور کمک کننده خواهد بود.
- جناب آقای عسگری نماینده محترم استانداری خراسان شمالی با اعلام اینکه بخش دولتی مکلف است حمایت همه جانبه از بخش خصوصی داشته باشد گفتند: در جلسات کارشناسی نیازی به قرائت قوانین و مقررات تکلیفی نیست زیرا تمام ارکان جامعه مکلف به اجرای قوانین می باشند، اگر در جلسات کارشناسی به عنوان نماینده بخش دولتی حضور دارید، با امعان نظر نسبت به کاهش مشکلات بخش خصوصی قوانین را، منعطف و در جهت بهبود محیط کسب و کار اقدام نمایید.
- ایشان تصریح کردند: قطعی برق و گاز در نیمی از سال، افزایش قیمت دلار و عدم توانایی تولید کنندگان در تامین مواد اولیه و کاهش قدرت خرید مواد اولیه و عدم توانایی پرداخت دستمزد کارگرا و... از دلایل به وجود آمدن ناترازی در تولید است.
- آقای عسگری با برشمردن برخی از مهمترین مشکلات حوزه تولید و صنعت در استان عنوان کردند: با توجه به شرایط موجود تولید کنندگان در سردرگمی قرار گرفته اند.
- در ادامه جناب آقای پرزگر نماینده محترم اداره کل اقتصاد و دارایی استان خراسان شمالی با بیان اینکه: برای استان های کم برخوردار مانند خراسان شمالی موضوع ناترازی انرژی و بروز مشکلات عدیده در حوزه تولید و به تناسب آن حوزه خدمات از جمله چالش های ما می باشد.
- ایشان افزودند: مصوباتی که در جلسات شورا و جلسات کارشناسی به دستگاههای متولی اعلام می شود می بایست دستگاه اجرایی نسبت به اعلام مصوبات مربوطه به وزارت خارجه متبوع، مکاتبه نماید تا از تعداد مشکلات بکاهد.
- در ادامه نمایندگان محترم بخش دولتی و خصوصی اظهار نظرات و پیشنهاداتشان را در مورد موضوع جلسه اعلام کردند

۱- با عنایت به لازم الاجرا بودن نظر حقوقی معاونت قوانین مجلس (نامه شماره ۹۷۳۴ مورخ ۱۴۰۳/۰۲/۲۴) پیشنهاد می گردد: با پیگیری دبیرخانه شورای گفتگوی مرکز از سازمان امور مالیاتی کشور نسبت به تسریع در ابلاغ نظر حقوقی فوق الذکر به ادارات کل امور مالیاتی استانها اقدام گردد. ۲- با عنایت به اینکه شرکتهای حمل و نقل بر اساس مکاتبات اداره کل حمل و نقل از دریافت ارزش افزوده بابت صدور بارنامه خودداری نموده اند و با عنایت به لازم الاجرا بودن نظر حقوقی معاونت قوانین مجلس اقدام و از هر گونه برگ تشخیص و دریافت ارزش افزوده بابت صدور بارنامه توسط ادارات کل امور مالیاتی استان ها تعلیق گردد. ۳- مقرر گردید بانک سپه نسبت به امهال واحدهای خدماتی استان منجمله شرکت کاویان ترابر شرق با در نظر گرفتن شرایط ناترازی برق که باعث کاهش تولید شده است ،همکاری و مساعدت نموده و شورای هماهنگی بانک های استان در خصوص امهال و تمدید برای حداقل (۲) مرحله سررسید تسهیلات بانکی شرکت های حمل و نقل کالا نهایت مساعدت نماید . ۴- مقرر گردید امور مالیاتی نسبت به دریافت مالیات قطعی شده سالهای قبل در سالجاری و سال آتی با اعمال تخفیف حداکثری اقدام نماید. ۵- مقرر گردید امور مالیاتی مدت تقسیط حداقل ۱۲ ماه برای اخذ مالیات قطعی شده سالهای قبل اعمال نماید. ۶-مقرر گردید امهال دوماهه برای تاریخ چک های تحویلی به امور مالیاتی بابت پرداخت مالیات قطعی شده سالهای قبل در نظر گرفته شود	پیشنهادهات
	فهرست مستندات و مدارک پشتوانه